

Monumentnummer*: 483681

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 13 april 1995
Kadaster deel/nr: 5644/1

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*		
Groningen		Groningen		Groningen		
Straat*	Nr*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Parklaan	18		9724 AN	Groningen		Oosterpoort
Sophiastraat	12	1	9724 AV	Groningen		Oosterpoort
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kad. object*	Appartement	Grondperceel	
GRONINGEN A T/M R		B	11508			
GRONINGEN A T/M R		B	11507			

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

HERENHUIS MET KOETSHUIS, gesitueerd in de gesloten westelijke gevelwand van de Parklaan, die de westelijke begrenzing vormt van het Zuiderpark, gebouwd in 1873 in een rijk versierde, eclectische bouwstijl. In 1918 is de achtergevel gewijzigd door de bouw van een serre met balkon. Enkele jaren geleden zijn de glas-in-loodbovenlichten van de vensters, gevuld met een bijzonder stralenpatroon, verwijderd. Ondanks deze wijzigingen heeft het gebouw zijn zeer monumentale karakter goed behouden. Het gebouw is thans nog in gebruik als woonhuis. Het koetshuis in de achtertuin met achteruitgang aan de Sophiastraat heeft zeer rijk bewerkte deuren maar is door de gewijzigde indeling van de gevels van ondergeschikt belang.

Omschrijving

Het gebouw is opgetrokken op een in hoofdvorm vierkante plattegrond en telt twee bouwlagen onder een afgeknot schilddak, belegd met een zwart geglazuurde Friese golfpan. De gevel wordt afgesloten door een kroonlijst met geprofileerde houten bakgoot. Tegen de kap is in het midden een gestucte kajuit aangebracht met dubbel rondboogvenster, pilasters met rank- en loofwerk in stuc en in de driehoekige top een forse leeuwepop. De vijf traveeën brede voorgevel is symmetrisch van opzet en geheel gepleisterd. De gevel wordt geleed door dubbele

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

pilasterstellingen op de hoeken en door brede pilasters aan weerszijden van de ingangstravee. De pilasters van de begane grond zijn uitgevoerd in, deels gebosseerd, imitatie-rustica. De pilasters op de verdieping hebben spiegels en composietkapitelen. De vensters bestaan uit gepaarde rondbogen met smalle pilasters, geprofileerd stuc lijstwerk, kapitelen en kuiven. De vensterbanken rusten op consoles. In het midden bevindt zich een gebeeldhouwde houten paneeldeur met een hardstenen stoep in een ondiep portiek met geprofileerde stuc omlijsting onder een rondboog. Hierboven is een rijkbewerkt balkon aangebracht met open balustrade op dubbele consoles. De verdieping bevat een dubbele openslaande deur onder een rondboog met daarboven een omlijsting in stuc van een met rankwerk en acanthusblad versierde architraaf op consoles. Inwendig ondermeer van belang de hal met gang en de geornamenteerde stuc plafonds en schouwen in de kamers op de bel étage.

Waardering

HERENHUIS MET KOETSHUIS, gebouwd in een uiterst rijk versierde eclectische bouwstijl, typisch voor de architectuur uit het laatste kwart van de negentiende eeuw, van algemeen belang vanwege zijn cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde vanwege de esthetische en architectonische kwaliteit en gaafheid van het exterieur. Bovendien vormt het gebouw een belangrijk architectonisch element in de waardevolle, grotendeels eind negentiende-eeuwse aaneengesloten bebouwing aan de westzijde van de Parklaan, die tevens de westelijke begrenzing vormt van het Zuiderpark in Groningen.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis